

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

През 2019 г. в област Добрич са приключили делата за 905 извършени **престъпления**. За 341 от тях съдебните производства са завършили с ефективни осъдителни присъди, за 449 - с условно осъждане, за 7 - с оправдаване, за 4 - с прекратяване, и за 104 - с освобождаване от наказание.

С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 790 извършени престъпления, което е с 2.1% повече в сравнение с 2018 година.

През 2019 г. в област Добрич **обвиняеми** са били 863 лица, от които:

- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 320 лица, или 37.1% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 421 (48.8%) лица;
- освободени от наказателна отговорност са 111 (12.9%) лица;
- оправдани са 7 обвиняеми лица (0.8%);
- на 4 лица делата са прекратени (0.4%).

Броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди в област Добрич** през 2019 г. е 741, като в сравнение с 2018 г. нараства с 3.2%.

Осъдените непълнолетни лица (14 - 17 години) са 22, или 3.0% от всички осъдени.

През 2019 г. **коэффициентът на криминална активност¹ за област Добрич** е 494 на 100 000 души от средногодишното наказателноотговорно население² и нараства с 4.4% в сравнение с 2018 г., когато е бил 473 на 100 000 души. За страната този показател през 2019 г. е 388 на 100 хил. души от средногодишното наказателноотговорно население.

С най-голям брой и относителен дял в структурата на наказаната престъпност през 2019 г. в област Добрич са **общоопасните престъпления³ и престъпленията против собствеността⁴**.

Общоопасните престъпления са 479, или 60.6% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените за извършването на този вид престъпления са 426, или 57.5% от общия брой на осъдените лица. В сравнение с предходната година през 2019 г. се наблюдава увеличение както на броя на престъпленията, така и на осъдените лица за извършени общоопасни престъпления, съответно с 5.7 и 4.9%.

• В структурата на общоопасните престъпления най-голям е броят на *престъпленията по транспорта и съобщенията* - 369, или 77.0% от общия брой на общоопасните престъпления. За извършването на този вид престъпления са осъдени 342 лица, или 80.3% от осъдените за извършени общоопасни престъпления.

• *Престъпленията, свързани с наркотици*, завършили с осъждане през 2019 г., са 100, а наказаните за тях лица са 68.

¹ Осъдени лица на 100 000 души от средногодишното население на възраст 14 и повече години.

² Лица, за които са изпълнени условията на чл. 31, ал.1 или ал. 2 от НК. Виж методологичните бележки.

³ Включват престъпления, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

⁴ Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

С осъдителна присъда са приключили делата за 152 извършени престъпления **против собствеността** (19.2% от всички престъпления, завършили с осъждане). Осъдени са 167 лица, или 22.5% от общия брой на осъдените през 2019 година.

- Сред престъпленията против собствеността най-разпространени са *кражбите* на имущество с 67.7% относителен дял от престъпленията против собствеността и 13.0% от общия брой на всички престъпления, завършили с осъждане в област Добрич. С осъдителна присъда са приключили делата за 103 извършени кражби, а осъдените за тях лица са 119.
- По своята правна и криминална характеристика *грабежите* са сред най-тежките престъпления против собствеността. През 2019 г. за 8 грабежа са осъдени 8 лица.
- За 9 *измами* са осъдени 9 лица, или 5.4% от осъдените за престъпления против собствеността.

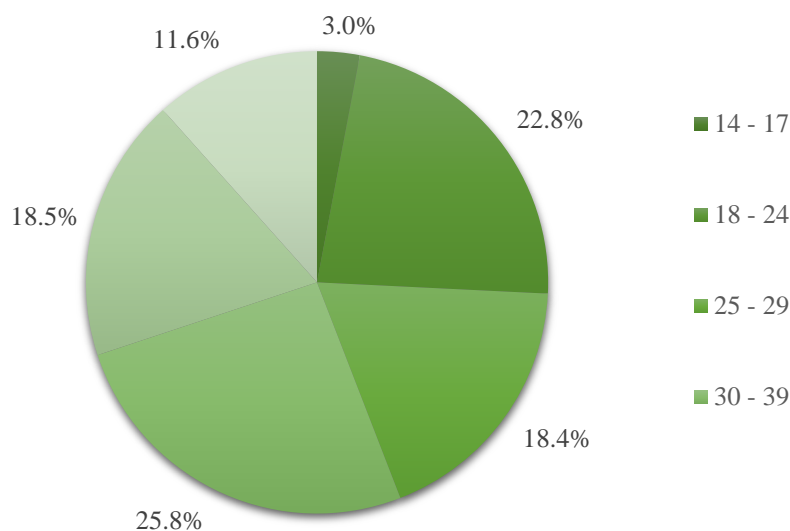
През 2019 г. са осъдени за извършването на:

- престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации, и лица, изпълняващи публични функции - 32 лица (4.3%), от които 19 лица са осъдени за незаконно преминаване през граница;
- престъпления против стопанството - 39 лица (5.3%);
- престъпления против личността - 36 лица (4.9%);
- документни престъпления - 22 лица (3.0%);
- престъпления против брака, семейството и младежта - 12 лица (1.6%);
- престъпления против реда и общественото спокойствие - 4 лица (0.5%);

Разпределението на осъдените през 2019 г. в област Добрич лица по пол и възраст е следното:

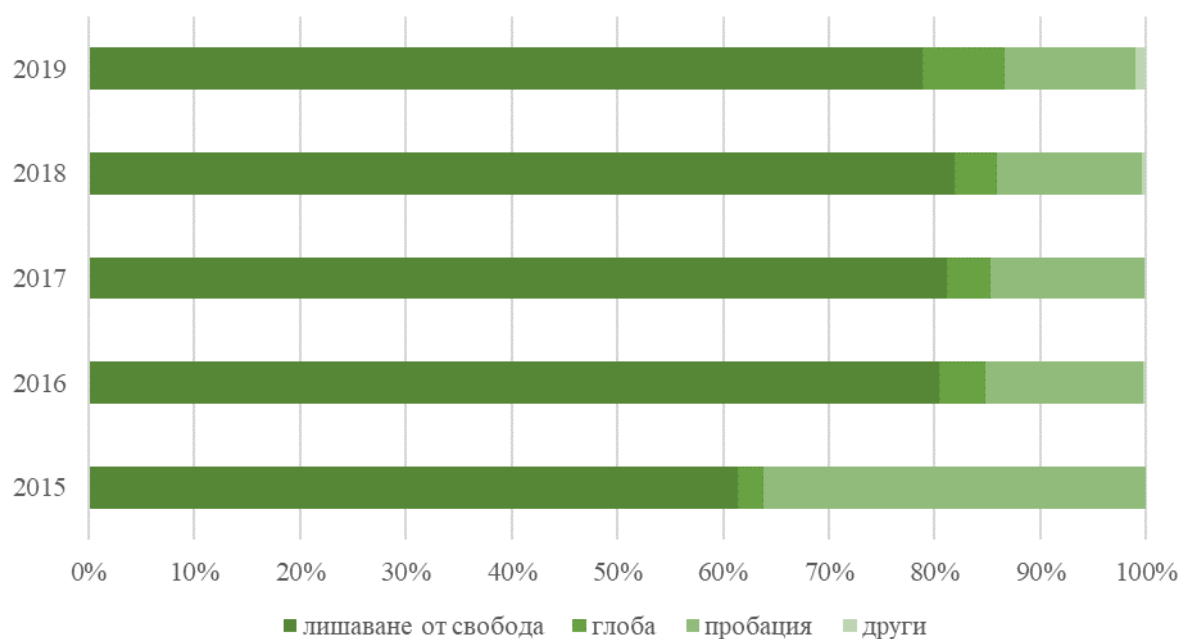
- Броят на осъдените мъже е 697, или 94.1% от общия брой на осъдените лица. С най-висок брой и относителен дял са мъжете във възрастовите групи 30 - 39 години (185 лица) и 18 - 24 години (159 лица) - съответно 26.5 и 22.8% от общия брой на осъдените мъже.
- Осъдените жени са 44 като най-голям е делът им във възрастовата група 25 - 29 години - 25.0% от общия брой на осъдените жени.

Фиг. 1. Структура на осъдените лица по възраст в област Добрич през 2019 година

В структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е относителният дял на *лишените от свобода*. През 2019 г. те са 584, или 78.8% от общия брой на осъдените лица. Наказанието „*пробация*“ е наложено на 92 лица (12.4% от всички осъдени), а „*глоба*“ - на 58 лица (7.8%).

Фиг. 2. Структура на осъдените лица в област Добрич по наложени наказания през периода 2015 - 2019 година

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост може да извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Коефициентът на криминална активност е изчислен като отношение на броя на осъдените лица към броя на наказателноотговорното (на 14 и повече навършени години) средногодишно население за съответната година на 100 000 души.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник - Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ са достъпни в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56) и на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“.